

Bijlage 3: Ruimtelijke onderbouwing Wekerom, Uitkijktoren de Belt

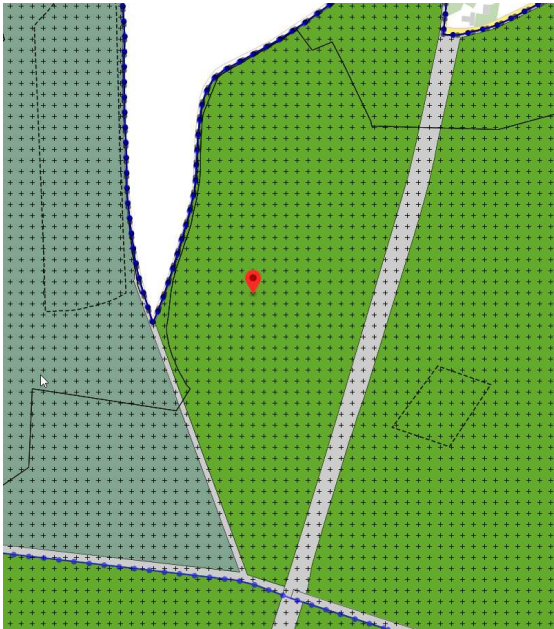
Inleiding

Het betreffende perceel aan de Edeseweg in Wekerom ligt in het buitengebied van de gemeente Ede, binnen het plangebied Natuurgebied Veluwe, hemelsbreed ruim 1,5 kilometer ten zuidwesten van de bebouwde kom van Wekerom. Kadastraal is het perceel bekend als Ede, sectie B, nummer 6055 (voorheen 4413).

luchtfoto perceel (1:5000)

In het geldende bestemmingsplan 'Natuurgebied Veluwe' heeft het perceel de bestemming 'Bos' en de dubbelbestemming 'Waarde – Ecologische hoofdstructuur'. Het perceel ligt in het verweingsgebied.

fragment van de verbeelding bij het huidige bestemmingsplan

Er is op 1 december 2017 een omgevingsvergunning verleend om op dit perceel een uitkijkpunt te bouwen van 6 meter hoog. Daarbij is een funderingsplaat vergund van 5 meter bij 8 meter (=40m²). In werkelijkheid is er een funderingsplaat gerealiseerd van 7 meter bij 8 meter (=56m²) conform de goedgekeurde constructieberekeningen. Dit is echter in afwijking van de eerder verleende omgevingsvergunning. Daarnaast is de ligging van de fundering en dus ook uiteindelijk de toren niet in overeenstemming met de op 1 december

2017 aangevraagde locatie. Deze nieuwe locatie is na vergunningverlening aangewezen als de meest wenselijke locatie.

Om deze afwijkingen te legaliseren is op 17 januari 2020 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. Omdat het bestemmingsplan geen mogelijkheden biedt voor het bouwen van het uitkijkpunt inclusief funderingsplaat, is het bouwplan in strijd met het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid om voor deze afwijking een vergunning te verlenen. Omdat de omvang van de funderingsplaat in de nieuwe situatie groter is dan 50m², kan dit evenmin worden vergund met behulp van de zogenoemde kruimelgevallenregeling (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 2 Wabo in relatie tot artikel 4 bijlage II Besluit omgevingsrecht). De nieuwe aanvraag van 17 januari 2020 kan daarentegen wel worden vergund met behulp van een zogenoemd projectafwijkingbesluit (artikel 2.12, lid 1 sub a onder 3 Wabo). Voorwaarde daarbij is dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Het onderhavige document voorziet daarin.

Onderbouwing

Het vernieuwde bouwplan is getoetst aan het geldende ruimtelijke beleid en aan de sectorale wetgeving op het gebied van landschap, water, milieu, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluidhinder, verkeer, archeologie, ecologie en cultuurhistorie. Vanuit deze aandachtsgebieden zijn geen belemmeringen naar voren gekomen. Voor zover er vanuit deze aandachtsvelden reden is tot extra toelichting is dat hieronder weergegeven.

Bodem

De uitkijktoren is voorzien op de voormalige stortplaats de Belt. Deze stortplaats is door het bevoegd gezag Wbb (provincie Gelderland) beoordeeld als een geval van ernstige bodemverontreiniging. Er is een deklaag aanwezig die gericht is op het wegnemen van contactrisico's met het stortmateriaal. Er is geen beschikking ernst en urgentie vastgesteld. In de zogeheten statusbrief (2002, Gevalsnummer: GE/000/027, Locatie: GE022800074) van de provincie is aangegeven dat er niet in de leeflaag mag worden gegraven zonder vastgesteld saneringsplan. Om die reden is de fundering van de uitkijktoren bovenop de leeflaag gedimensioneerd. Er wordt dus niet in de leeflaag gegraven. Met de provincie Gelderland is afgestemd dat er geen saneringsplan op hoeft te worden gesteld. Ook is een BUS-melding niet nodig.

Wat betreft de activiteit 'uitvoeren van werk', wordt het huidige maaiveld ter plaatse van de toren opgehoogd, om het hoogteverschil tussen de funderingsplaat en de onderzijde van de toren (in verband met de gekozen poerconstructie) netjes af te werken. Hiertoe wordt rondom de toren ca. 58m³ grond aangebracht.

In de bijlage bij de beschikking wordt vergunninghouder erop gewezen dat zij uiterlijk vijf dagen voor aanvang van de grondwerkzaamheden bij het landelijk Meldpunt bodemkwaliteit een Melding Besluit Bodemkwaliteit moet doen, ter registratie van het aanbrengen van schone grond met een omvang groter dan 50m³.

Het is niet aannemelijk dat het plaatsen van de toren en het aanbrengen van de grond invloed heeft op de stabiliteit van de voormalige stortplaats. Wat betreft de effecten van het uitvoeren van het plan hebben wij gekeken naar het uitpersen van zand en/of percolaat. Dit aspect is aan de orde gekomen in het advies van Sweco van 15 maart 2018. Daarin staat dat het onwaarschijnlijk is dat de fundering of de werkzaamheden gedurende de aanleg de oorzaak zijn van de verslechterde situatie. Het is waarschijnlijk dat de oorzaak ligt bij het gewroet van de wilde zwijnen in de afdeklaag en erosie op de zwakke plekken¹. Daarnaast is het zo dat ten opzichte van het gewicht van grond per kubieke meter het extra gewicht van beton verwaarloosbaar klein is. De fundering zelf zou geen effect hebben op de staat van de afdeklaag en het uitpersen van percolaat. De aanvulling van de grond boven en rondom de funderingsplaat heeft geen negatieve gevolgen voor de stabiliteit van de grondslag onder de funderingsplaat. De aanvulling van de grond heeft juist een positief effect op de algehele stabiliteit van de uitkijktoren. De hogere gronddekking van de funderingsplaat komt de draagkracht juist ten goede. Tevens is het ook niet aannemelijk dat het een negatief effect zal hebben op de stabiliteit van de voormalige stortplaats en leeflaag zelf.

Zekerheidshalve heeft de gemeente Ede Sweco de opdracht gegeven om het uitkijkpunt na realisatie 9 keer te controleren op verzakkingen en samendrukking van de grond. Doordat het uitkijkpunt al is gerealiseerd heeft Sweco het uitkijkpunt op scheefstand en of verzakkingen gemonitord. Zoals in de voorschriften van de omgevingsvergunning staat vermeld heeft Sweco 6 metingen uitgevoerd. De resultaten van de metingen staan in bijlage 10 bij deze omgevingsvergunning. Conclusie van de meting is dat bij geen van de meetlocaties een trend is te zien waardoor verdere (significante) zettingen in de toekomst te verwachten zijn.

¹ De herstelwerkzaamheden hebben inmiddels al plaats gevonden waarbij onder andere zwijnwerende hekken zijn geplaatst.

Sweco heeft in de notitie van 15 maart 2018 geadviseerd om aanvullend onderzoek te doen naar het draagvermogen en de stabiliteit van de voormalige stortplaats in relatie tot de gehele constructie (fundering + toren + aanbrengen grond ter afwerking). Sweco heeft hierop draagkracht- en stabiliteitsberekeningen uitgevoerd en de resultaten vastgelegd in Notitie draagkracht- en stabiliteitstoetsing datum 23 juni 2020 (zie bijlage 8). Vanwege genoemde berekeningen heeft Sweco grondonderzoek uitgevoerd naar de deklaag van de voormalig stortplaats. Uit de berekeningen volgt dat de ondergrond voldoende draagkrachtig is om de constructie te dragen. Ook de kantelstabiliteit volstaat. Uit de stabiliteitsanalyse volgt dat de aanleg van de toren nauwelijks invloed heeft op de stabiliteit van het maatgevende talud van de stortplaats richting de Hondslweg.

Landschap

Het perceel ligt op een open plek in het boslandschap boven op een voormalige vuilstort. De nieuwe locatie van de toren is landschappelijk aanvaardbaar. Deze zorgt namelijk voor een fraai zicht over de omringende bossen en de Wekeromse eng. De uitkijktoren staat op een niet-natuurlijke ophoging (oude vuilnisbelt) die er al lang ligt. De funderingsplaat wordt bovenop het huidige maaiveld neergelegd en afgedekt met zand. Deze plaat heeft daarom geen effect op de landschapsbeleving.

De uitkijktoren tast de aardkundige, waterhuishoudkundige en rijke cultuurhistorische kwaliteiten niet aan. Wel is het zo dat je op de uitkijktoren niet alleen de Veluwe maar ook de Wekeromse eng ziet, met haar openheid en boerderijen langs het oude ontginningslint: het verhaal van de Veluweflank wordt zo zichtbaar. De uitkijktoren op de Belt draagt bij aan het zien, leren, weten, beleven van de kernkwaliteiten van de Veluwe: het ontstaan, de aardkundige kwaliteiten, de cultuurhistorie. De toren is gelegen aan het klompenpad Beek en Bultpad dat over de Belt gaat. Dit pad laat de hele overgang van Vallei naar Veluwe ervaren: het agrarisch gebied van de Vallei, de open eng, de bosrand. Het pad komt langs de ingang van het Wekeromsche zand. De toren draagt eraan bij dat bezoekers nog meer genieten van de Veluwe en leren over het ontstaan daarvan. Dit sluit aan bij het belang van de Veluwe voor Nederland en de functie als groene long. De uitkijktoren krijgt een natuurlijke uitstraling en zal niet gezien worden als bebouwing, meer als een bouwwerk dat de extensieve recreatie faciliteert, net zoals een jachthut het reguleren van het wildbestand faciliteert. Ruimte en donkerte worden niet verstoord. De uitkijktoren ligt op de Belt en ligt langs een klompenpad. Beide worden nu al gebruikt om van het uitzicht te genieten en om een wandeling te maken. De ligging aan de rand van de Veluwe en in de buurt van de Edeseweg maakt dat de impact hiervan relatief gering is.

Ecologie

Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Soortbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten; soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1); soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5); andere soorten (artikel 3.10).

Gebiedsbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudings-doelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2). Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Natuurnetwerk Nederland (Gelderse Natuurnetwerk (GNN))

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Beoordeling

De locatie ligt binnen de begrenzing van Natura 2000 en Groene Ontwikkelingszone. Er is daarom uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijke negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden dat is beschreven in het document "Actualisatie QuickScan Soortbescherming & Voortoets Gebiedsbescherming Uitkijktoren 'De Bult' te Wekerom" van bureau Ruimte voor Advies d.d. 8 november 2017. Uit dit rapport, dat onderdeel is van deze omgevingsvergunning (zie bijlagen), blijkt dat de realisatie van het uitkijkpunt geen noemenswaardig negatieve effecten heeft op zowel de beschermde soorten als de te beschermen gebieden, mits de bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. In de vergunning worden voorwaarden opgenomen over hoe om te gaan met werkzaamheden als deze binnen het broedseizoen plaatsvinden.

Ondanks dat in dit onderzoek de oude situatietekeningen zijn opgenomen, is het onderzoek ook toepasbaar op de nieuwe locatie. In dit onderzoek is namelijk de gehele Belt meegenomen, dus ook de voorliggende locatie.

Op basis van bovenstaande is voldoende geborgd dat de bouw van het uitkijkpunt geen negatieve effecten heeft op de natuurwaarden binnen het plangebied.

Stikstof

De bouw van de uitkijktoren kan door de inzet van bouwmaterieel en bouwverkeer een stikstofdepositiebijdrage hebben op Natura 2000 gebied en daarmee een significant negatief effect veroorzaken. Daarom is de stikstofuitstoot en -depositie onderzocht. De uitgangspunten en resultaten van dit onderzoek staan beschreven in de memo 'Berekening stikstofdepositie - Uitkijktoren De Belt, Wekerom' met kenmerk W20.004 van 24 september 2020 (versie 3) (zie bijlage). Uit het onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

De uitkijktoren zal gebruikt worden door recreanten die in de omgeving aan het wandelen/fietsen zijn en zal geen extra verkeer aantrekken. Daarom is alleen de bouwfase relevant voor het onderzoek naar stikstofdepositie-effecten. Voor de bouwfase berekent AERIUS Calculator een rekenresultaat van maximaal 0,02 mol/hectare/jaar ter plaatse van 4 hexagonen en maximaal 0,01 mol/hectare/jaar ter plaatse van één hexagoon gelegen in Natura 200 gebied Veluwe. Zie voor de volledige AERIUS-berekening de bijlage. Voor de uitvoering van veel projecten wordt materieel ingezet dat tijdelijk een stikstofemissie veroorzaakt. Dit materieel betreft niet steeds nieuwe machines die voor een project worden aangeschaft, maar zijn over het algemeen bestaand materieel, dat verspreid over Nederland, telkens opnieuw wordt ingezet voor projecten. Het gebruik op een nieuwe locatie geeft een minieme lokale tijdelijke depositieverhoging, die geen invloed heeft op de omvang en verdeling van de bestaande deken als gevolg van inzet van dit materieel. Het kan daarmee geen significant negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats, ook niet in combinatie met andere - nog niet uitgevoerde maar al wel vergunde-initiatieven.

De Provincie hanteert dat geen Wet natuurbeschermings vergunning is vereist indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: deposities kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol stikstof per hectare per jaar gedurende maximaal twee jaar op een overbelast stikstofgevoelig habitat, of een equivalent hiervan.

Conclusie

Bij voorliggend project wordt, door inzet van schoon materieel, ruimschoots onder de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jaar gebleven. Het project leidt uitsluitend tot deposities van 0,02 mol N/ha/jaar gedurende 10 werkdagen op een overbelast stikstofgevoelig habitat. Daarmee is aangetoond dat het project geen significant negatief stikstofdepositie-effect veroorzaakt op Natura2000 gebied. Vanuit de Wet Natuurbescherming zijn er geen belemmeringen voor de uitvoering van dit bouwplan.

Verkeer en parkeren

Het uitkijkpunt is geen autonome ontwikkeling waarmee een wezenlijke toename van het aantal verkeersbewegingen wordt verwacht. Het gebied blijft een rustig natuurgebied voor wandelaars en fietsers. Het uitkijkpunt is enkel gericht op bezoekers van het Wekeromse Zand en vormt een aanvulling op de bestaande wandel- en fietsroutes. Het gaat om een bescheiden voorziening die bezoekers een andere manier biedt om het omliggende landschap te zien. Andere faciliteiten, zoals een bezoekerscentrum of horeca, worden niet toegestaan. Hierdoor wordt voorkomen dat het uitkijkpunt een zelfstandige aantrekkingskracht ontwikkelt. Ook worden er geen expliciete verwijzingen naar het uitkijkpunt geplaatst langs de naastgelegen Edeseweg. Daarom zijn er ten behoeve van het uitkijkpunt ook geen parkeervoorzieningen nodig. Het uitkijkpunt heeft geen dominante uitstraling, waardoor het niet in de lijn der verwachting ligt dat bezoekers met auto zullen worden aangetrokken. Daarnaast is er voldoende parkeergelegenheid bij het startpunt van routes in het centrum van Wekerom. Volgens het plan zijn daarom geen nieuwe parkeervoorzieningen nodig. Dit leidt tot de conclusie dat het bouwproject geen grote toename van verkeersbewegingen of de parkeervraag tot gevolg zal hebben.

Na de realisatie van het uitkijkpunt zal er nog steeds sprake zijn van extensief gebruik van het recreatiegebied. Op de Belt zijn slechts twee wandelroutes en een mountainbike-route aanwezig. Er worden geen nieuwe activiteiten, zoals bijvoorbeeld horeca of een bezoekerscentrum, toegestaan. Zo wordt voorkomen dat het uitkijkpunt een zelfstandige aantrekkingskracht ontwikkelt.

Archeologie

Algemeen

In 2018 is de erfgoednota 'Erfgoed maakt Ede! Erfgoedbeleid gemeente Ede 2018' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het integrale erfgoedbeleid van de gemeente vastgelegd, waar archeologie een onderdeel van uit maakt. In de erfgoednota zijn de wettelijke kaders uit de Erfgoedwet uit 2016 verwerkt. Wat betreft archeologie zijn de wettelijke kaders in de Erfgoedwet niet wezenlijk veranderd. Het gemeentelijk archeologiebeleid zoals vastgesteld in de archeologienota uit 2012 'Archeologie in Evenwicht, Archeologienota gemeente Ede 2012-2015' blijft daarom van kracht.

De archeologienota uit 2012 stoelt op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijzigingen heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota uit 2012 is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. De nota vormt de basis voor de archeologische regeling in dit bestemmingsplan.

Bij de inventarisatie van bekende en te verwachten archeologische waarden in het onderhavige bestemmingsplangebied is gebruikt gemaakt van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede².

Situatie plangebied

In het bijgevoegde figuur is het gehele bestemmingsplangebied te zien, zoals weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (2013). De groene kleur geeft aan dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied laag is.

Figuur: Uitsnede CHW, kaartblad archeologie.

Bij en in de directe omgeving (straal 250 m) van het onderhavige plan bevinden zich geen archeologische monumenten, waardevolle archeologische terreinen en vindplaatsen. Eveneens zijn geen archeologische onderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving van het bestemmingsplangebied.

Conclusie

² Keunen, L.J., L.M.P. van Meijel, J. Neefjes, N.W. Willemse, T. Bouma, S. van der Veen & J.A. Wijnen, 2013: Cultuurhistorische Waardenkaart Ede; een interdisciplinaire studie naar het aardkundig, archeologisch, historisch-geografisch, historisch-bouwkundig en -stedenbouwkundig erfgoed in de gemeente Ede, RAAP-rapport 2500, Weesp.

Op basis van de informatie op de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede is de kans klein dat tijdens de beoogde werkzaamheden belangrijke archeologische resten worden geraakt. Uitvoering van het plan zal niet leiden tot onevenredige aantasting van archeologische waarden. Gezien de lage archeologische verwachting en geringe omvang van het project, is een beschermende planologische regeling niet noodzakelijk.

De meldingsplicht bij Onze minister, namens deze de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, van een zaak die in het plangebied wordt aangetroffen en waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat het een archeologische vondst betreft, blijft van kracht (Erfgoedwet 2016, artikel 5.10).

Cultuurhistorie

Beleidskader

Het kader voor de doorwerking van cultuurhistorie in ruimtelijke plannen wordt bepaald door wetgeving en beleid op verschillende niveaus, waaronder de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) Ede. De CHW betreft een uitwerking van het gemeentelijke erfgoed- en archeologiebeleid. Het is een integraal ruimtelijk beleidskader waarin alle aardkundige, archeologische, cultuurlandschappelijke en historisch (steden-)bouwkundige sporen bijeen zijn gebracht en integraal zijn gewogen. De cultuurhistorische waardenkaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het plangebied valt binnen Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 3, waarvoor de volgende beleidsstrategie van toepassing is:

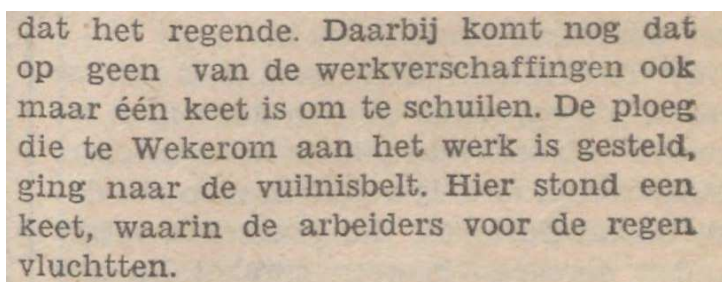
“Het aanwezige erfgoed is een weerslag van de plaatselijke historische ontwikkeling en als zodanig onderdeel van het cultuurlandschap van Ede. Het gebied draagt bij aan de lokale identiteit, maar de samenhang is op onderdelen vertroebeld. Ontwikkelingen bieden een kans om de kwaliteit te verbeteren. Bij deze transformaties dient een basiszorgvuldigheid te worden betracht, met aandacht voor de historische kenmerken van het gebied.”

In de navolgende paragraaf worden de cultuurhistorische waarden beschreven die binnen en rondom het plangebied voorkomen. Daarnaast wordt ingegaan op de effecten van het planvoornemen voor de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Cultuurhistorische analyse

Ontwikkelingsgeschiedenis

De gronden in de omgeving van het huidige plangebied waren tot het midden van de twintigste eeuw in gebruik als heide. Aan de zijde van de Edeseweg lag een groot perceel bouwland, dat omgeven werd door een houtwal (een zogenaamde 'kamp'). Het terrein ten noorden van dit bouwland werd begin jaren '30 van de vorige eeuw in het kader van de werkverschaffing omgevormd tot vuilnisbelt, zo blijkt uit een krantenartikel uit 1931. Nadien werd de vuilnisbelt uitgebreid, waardoor ook de voormalige kamp verdween. In de jaren tachtig van de vorige eeuw ging de vuilstortplaats dicht.

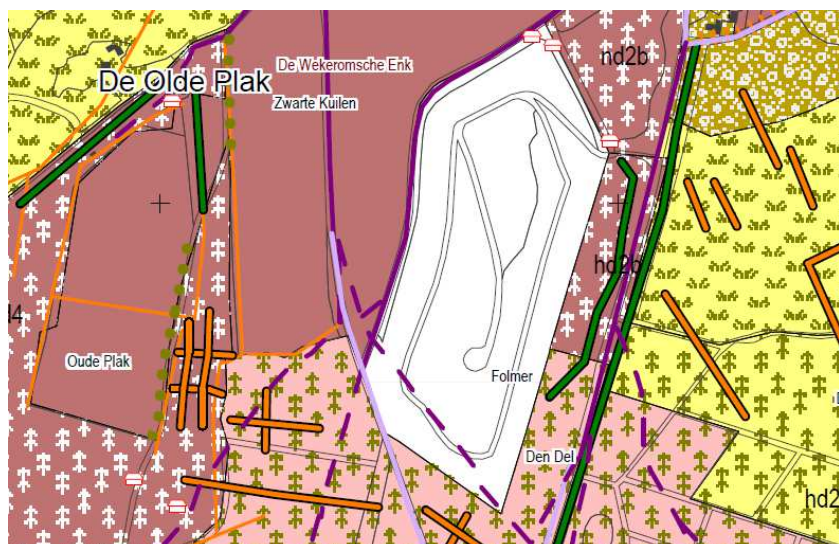

dat het regende. Daarbij komt nog dat op geen van de werkverschaffingen ook maar één keet is om te schuilen. De ploeg die te Wekerom aan het werk is gesteld, ging naar de vuilnisbelt. Hier stond een keet, waarin de arbeiders voor de regen vluchtten.

Fragment van het artikel 'De toestanden in de werkverschaffing te Ede' uit weekblad 'De Tribune', datum 17 november 1931 (bron: www.delpher.nl)

Historisch-ruimtelijke structuren

Blijkens de deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede komen binnen en in de directe omgeving van het plangebied geen cultuurhistorisch waardevolle structuren voor.

Fragment deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede

Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden

In de omgeving van het plangebied bevindt zich geen rijksmonument, gemeentelijk monument of object dat staat op de lijst van potentiële karakteristieke panden.

Conclusie

Gelet op de beleidsstrategie die behoort bij Cultuurhistorische Waardevolle Zone 3 van de Cultuurhistorische Waardenkaart vormt het uitgangspunt voor onderhavig planvoornemen dat een basiszorgvuldigheid betracht dient te worden, met aandacht voor de historische kenmerken van het gebied. Geconcludeerd wordt dat het planvoornemen tot de bouw van een uitkijkpunt geen negatieve gevolgen heeft voor aanwezige cultuurhistorische waarden, noch voor de historische kenmerken van het gebied. Vanuit cultuurhistorisch perspectief bestaat er dan ook geen bezwaar tegen het plan.

Lucht

Wettelijk kader

Op 15 november 2007 is de zogenoemde Wet luchtkwaliteit, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm), in werking getreden ter vervanging van het Besluit luchtkwaliteit 2005. In deze wet is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel (IBM) of niet (NIBM) in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit.

De kritische componenten in Nederland zijn fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO2). De concentratie van de overige vervuulende stoffen, waaronder benzeen, lood, zwaveldioxide en koolstofoxide, bevindt zich in Nederland ruim onder de grenswaarden.

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM-grens 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ruimtelijke ontwikkelingen die wel in belangrijke mate de luchtkwaliteit beïnvloeden (IBM-projecten) zijn opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit programma heeft tot doel in heel Nederland tijdig te voldoen aan de grenswaarden en omvat enerzijds alle IBM-projecten en anderzijds maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Middels de jaarlijkse monitoring wordt de luchtkwaliteit in heel Nederland op leefniveau getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig wordt middels maatregelen bijgestuurd om tijdig aan de normen te voldoen.

Beschouwing plangebied

Er is geen sprake van een uitbreiding van activiteiten die in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de lokale luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor dit plan.

Geluid (Wet geluidhinder, verkeerslawaaï)

Wettelijk kader

Sinds het eind van de jaren zeventig vormt de Wet geluidhinder (Wgh) een belangrijk juridisch kader voor het Nederlandse geluidsbeleid. Deze wet biedt onder andere geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaaï, spoorweglawaaï en industrielawaaï door middel van zonering. De Wgh is daarom sterk gelinkt aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Momenteel wordt gewerkt aan een grootschalige aanpassing van de Wet geluidhinder. Op 1 juli 2012 zijn de eerste wijzigingen in werking getreden en ondergebracht in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. De wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de aanleg en reconstructie van hoofdwegen (rijkswegen) en hoofdspoorwegen middels de systematiek van geluidproductieplafonds.

De systematiek van de zonering Wet geluidhinder houdt in dat langs (spoor)wegen en rond gezoneerde industrieterreinen een planologisch aandachtsgebied (de zone) ligt waarbinnen in een aantal situaties bescherming wordt geboden aan geluidsgevoelige bestemmingen. Deze bescherming geldt in de volgende situaties:

- indien middels een ruimtelijk besluit de aanleg van een gemeentelijke of provinciale weg of een industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien middels een ruimtelijk besluit een geluidsgevoelige bestemming in de zone van een (spoor)weg of industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien een reconstructie/wijziging aan een bestaande gemeentelijke of provinciale weg (al dan niet in combinatie met een ruimtelijk besluit) wordt doorgevoerd.

Beschouwing plangebied

Met voorliggend plan worden geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen toegevoegd of wegen gereconstrueerd. Toetsing aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder is daarom niet aan de orde.

Conclusie

Het aspect verkeerslawaaï vormt geen belemmering voor dit plan.

Externe Veiligheid

Wettelijk kader

Externe veiligheid gaat over het binnen aanvaardbare grenzen houden van risico's voor mens en milieu bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij uitsluitend om de kans dat derden (omwonenden) dodelijk letsel oplopen door een calamiteit bij een bedrijf of door een ongeval bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Rond bedrijven en langs routes (of buisleidingentracés) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, zijn daarom zones ingesteld waarbinnen de risico's moeten worden onderzocht en getoetst voor toekomstige bebouwing. Deze risico's worden uitgedrukt in een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR) en betreffen alleen de personen die niet deelnemen aan deze activiteiten.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- bedrijven;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Beschouwing plangebied

Volgens de risicokaart van de provincie Gelderland liggen geen risicobronnen in de directe omgeving van het plangebied. Over de rond het plangebied gelegen wegen worden geen relevante hoeveelheden gevaarlijke stoffen vervoerd. Daarnaast gaat het alleen om het vergroten van de funderingsplaat en niet om een toename van de gebruiksmogelijkheden van het terrein ten opzichte van wat reeds is toegestaan.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor dit plan.

Water

Beleid/regelgeving

Het gemeentelijke beleid qua water staat beschreven in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 - 2022, Verbindend water. Dit plan is een gezamenlijk product van Gemeente Ede en Waterschap Vallei & Veluwe. De belangrijkste gidsprincipes voor de omgang met water, die in het Gemeentelijk rioleringsplan worden beschreven zijn:

- We streven naar een duurzame en gezonde stad
- We blijven gebruikt water hygiënisch verantwoord verwerken
- We houden schoon water schoon
- We hanteren de trits 'vasthouden, bergen en dan pas afvoeren van regenwater'
- We gebruiken regenwater waar het valt
- We benutten de inrichting van de openbare ruimte
- We gebruiken water om de herkenbaarheid van woonmilieus te versterken

In het Bouwbesluit 2012 is in artikel 6.18 aangegeven dat de perceeleigenaar de eerste verantwoordelijkheid heeft voor de opvang van hemelwater. Afkoppeling van daken gebeurt bij voorkeur via zichtbare afvoer en infiltratie en wel om de volgende reden:

- foutieve afkoppeling zichtbaar (voorkoming bodemvervuiling)
- bewustwording burger
- verbeteren kwaliteit leefomgeving

Op grond van artikel 10.33 Wet milieubeheer hebben Gemeenten de zorgplicht ten aanzien van de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen. Percelen die, gerekend vanaf de kadastrale perceelsgrens, op 40 m van de gemeentelijke riolering liggen zijn verplicht aan te sluiten. Percelen die op een grotere afstand liggen moeten een individuele zuiveringsvoorziening (IBA) aanleggen, die voldoet aan de wettelijke eisen vastgelegd in het Besluit lozing afvalwater huishoudens en de bijbehorende Regeling lozing afvalwater huishoudens. Op basis van doelmatigheid kan hier in bepaalde gevallen van afgeweken worden.

Situatie plangebied

In deze specifieke situatie worden er geen ingrepen in de grond gedaan. Toename verharding (de fundering) is zeer beperkt, waardoor dit plan geen belemmering oplevert voor wat betreft het aspect water.